

Den Haag

Advies Commissie Openbare Ruimte

21 mei 2025

Vergadering: 627, d.d. 30 april 2025

Betreft: VO Paleis van Justitie

Advies: **akkoord**

Toelichting:

Het ontwerp voor de openbare ruimte rond het Paleis van Justitie is reeds enkele malen eerder in de ACOR besproken en moet onder andere worden gezien in het licht van de totale samenhangende openbare ruimte op en aan beide zijden van de Utrechtsebaan (inclusief Overkluizing Utrechtsebaan en het Maria Stuartplein). Aan de zijde van het Maria Stuartplein is het ontwerp reeds uitgevoerd.

De ACOR heeft m.b.t. het VO Paleis van Justitie de volgende opmerkingen:

- De ACOR is positief over het ontwerp en pleit voor het overnemen van de in het ontwerp gehanteerde vormtaal voor opsluitingen van plantvakken in het ontwerp voor de overkluizing van de Utrechtsebaan. Er zal ook nadrukkelijk toegewerkt moeten worden naar een grotere beplantingsverwantschap tussen beide openbare ruimten. Door het maken van soortkeuzes m.b.t. de boomgroepen, heesters en vaste beplantingen langs de Prins Clauslaan kan één geheel met de overkluizing ontstaan. Indieners geven aan dat men reeds verzocht is om mee te denken over de beplanting op de overkluizing en dat de daarvoor betrokken expert ook is betrokken bij de beplanting op het Maria Stuartplein. De ACOR verzoekt rekening te houden met de biodiversiteit en inheemse planten door een ecooloog te betrekken.
- De ACOR constateert dat de eigendomsgrenzen c.q. beheergrenzen op het terrein voor het Paleis van Justitie zijn verschoven ten opzichte van het eerdere ontwerp, waardoor een groot gedeelte van het voorterrein nu in beheer bij het RVB komt. Indieners lichten toe dat hierdoor de aanrijbeveiliging volledig op het eigen terrein komt te liggen. De ACOR bepleit het opnemen van heldere beheerafspraken in een nog te overleggen beheerparagraaf.
- Door de verschuiving van de eigendomsgrenzen is een groot gedeelte van deze ruimte geen openbaar terrein: de ACOR beperkt zich in haar formele advies tot het openbare terrein. De opmerkingen aangaande het particulier terrein zijn te beschouwen als collegiaal advies.
 - De in het overige ontwerp opgenomen vijver is in het VO niet teruggekeerd ten gunste van extra ruimte voor eventuele demonstraties. Deze extra ruimte vormt één geheel met de bestrating/verharding. De ACOR steunt deze aanpassing.
 - Het ontwerp oogt aan de zijde van de Juliana van Stolberglaan complex; de ACOR vraagt of dit rustiger kan worden vormgegeven. Indieners merken op dat dit ingegeven is door de hoogteverschillen aldaar, doordat zich onder dit gedeelte van het terrein een parkeergarage bevindt. In de werkelijkheid verwacht zij dat dit rustiger zal ogen.
 - In het ontwerp zijn onder het bruggebouw aan de Juliana van Stolberglaanzijde een aantal bomen ingetekend, die gezien hun grootte en locatie niet levensvatbaar zullen blijken. Indieners erkennen dit en zullen één boom wegnemen en een andere boom verschuiven.

- Naar aanleiding van een vraag daartoe vanuit de ACOR lichten de indieners toe dat een aparte kunstcommissie nog in samenspraak met de kunstenaar bekijkt waar op het terrein bestaande en nieuwe kunst wordt geplaatst. Locaties voor kunst zijn (nog) niet opgenomen in het ontwerp, maar deze zullen in een latere fase worden toegevoegd. Het kunstwerk dat op dit moment op het voorplein staat is in eigendom van het Paleis van Justitie zelf.
- De ACOR vraagt aandacht voor de toegankelijkheid (blindegeleidlijn) van het gebouw en verzoekt indieners hiervoor contact op te nemen met Bureau Ongehinderd of Stichting Voorall.
- Met betrekking tot de verlichting op het plein verzoekt de ACOR om de bestaande armaturen zoveel mogelijk te hergebruiken en in de nieuwe opzet, om verrommeling te voorkomen, de hoeveelheid armaturen, palen met camera's en dergelijke tot een minimum te beperken. Voor het verlichtingsplan is het van belang aan te sluiten bij de visie vanuit het Beeldkwaliteitsplan Den Haag Centraal en de daarin gemaakte keuzes voor hiërarchie van ruimtes. De ACOR adviseert een integraal verlichtingsplan voor het hele gebied van de Prins Clauslaan te laten maken (dat dus groter is dan alleen de voorruimte van het Paleis van Justitie).

De ACOR adviseert het College van B&W akkoord te gaan met het VO Paleis van Justitie met inachtneming van bovenstaande opmerkingen en verzoekt indieners een DO inclusief een beheerparagraaf en een beplantingsplan voor advies aan de ACOR voor te leggen.

De voorzitter,
Richard Koek